

Enligt sändlista
Kungörelsedelgivning

Beslut om skyddsjakt efter varg

Beslut

Länsstyrelsen Södermanland beslutar att med stöd av 23 a och b § jaktförordningen (1987:905) att ge tillstånd till skyddsjakt efter en (1) varg i Flens kommun, inom det område som avgränsas på kartan i bilaga 2 till detta beslut.

Länsstyrelsen medger att skyddsjakten får ske hela dygnet med stöd av 9 § jaktförordningen.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 15a § jaktförordningen att alla typer av belysning får användas för att underlätta skyddsjakten.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 18 § jaktförordningen att skyddsjakten får bedrivas med hjälp av hund.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 21 § jaktförordningen att skyddsjakten får bedrivas från motordrivet fordon.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 24 d § andra stycket jaktförordningen att jakten får ske på annans jaktområde.

Vidare beslutar Länsstyrelsen med stöd av 59 § jaktförordningen att beslutet gäller omedelbart utan hinder av att det överklagas.

Detta beslut kan komma att omprövas om omständigheter, som inte kan förutses inför detta beslut, uppkommer.

Villkor

Tillståndet gäller från och med beslutsdatum till och med den 28 oktober 2024 med följande villkor:

- Skyddsjakten får påbörjas efter samråd med Länsstyrelsen under förutsättning att individen som jagas med sannolikhet är den skadegörande enligt följande:
  1. I samband med eller i direkt anslutning till nytt angrepp eller vid observation av varg i eller i omedelbar närhet till inhägnad med tamdjur eller där tamdjur hålls för bete eller

2. När varg har observerats i tätbebyggt området eller på gårdsplan och observation fotats samt kvalitetssäkrats av Länsstyrelsen.

- Angrepp eller händelse ska ha skett inom avgränsat skydds jaktområde område på karta i bilaga 2.
- Skyddsjakten får bedrivas med spårande hund i lina eller lös i kombination med passkyttar, samt som vaktjakt. Vaktjakten får bedrivas i eller inom 100 meter från de inhägnader med tamdjursbesättningar där angrepp eller försök till angrepp skett.
- Skyddsjakten får endast påbörjas inom skydds jaktområdet, avgränsat område på karta i bilaga 2.
- Om varg spåras med hund och går ut ur skydds jaktområdet får jakten fullföljas och varg fällas, även i området markerat som buffertområde på kartan i bilaga 2. Detta under förutsättning att det inte råder tvivel om att det fortfarande är den förmodat skadegörande individen som följs. När individen inte längre kan spåras inom skydds jaktområdet eller buffertområdet samt om jakten går ut ur dessa områden ska jakten avbrytas.

Jakt som inte följer dessa villkor sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259).

Jaktledare och organisation

- Länsstyrelsen utser jaktledare och hundförare till skyddsjakten.
- Jaktledaren utser de personer som får jaga med stöd av detta beslut. Namn och kontaktuppgifter till samtliga jaktdeltagare ska kunna uppvisas för Länsstyrelsen eller polis.
- Jaktledaren ska innan jakten inleds se till att samtliga jägare informeras om sina skyldigheter och vilka villkor som gäller vid skyddsjakten. Varje jaktdeltagare har också själv skyldighet att hålla sig informerad om vilka villkor som gäller.
- Efter samråd med och godkännande av Länsstyrelsen får jaktledaren delegera jaktledarskapet.

Jaktmedel och organisation

- Undantaget att motordrivet fordon får användas vid skyddsjakten gäller endast för körning på vägar och

skogsbilvägar, samt för att avlossa skott när motorn är avstängd och fordonet inte är i rörelse. Motordrivet fordon har samma betydelse som i 2 § lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner.

- Högst tre lösspringande hundar som förföljer vargen får användas samtidigt. Dessa ska vara speciellt tränade för jakt efter rovdjur. Ytterligare hundar får användas för spårning.
- Skydds jakt med stöd av detta tillstånd får inte bedrivas inom detaljplanerat område utan tillstånd av Polismyndigheten.

Rapportering

- Jaktledaren ska omedelbart avbryta jakten och anmäla till Länsstyrelsen när en varg fällts eller påskjutits.

Hantering av fälld varg

- Fälld varg ska lämnas orörd tills besiktning utförs.
- Skytten ska utan dröjsmål kunna uppvisa den fällda vargen samt skottplats/fallplats för Länsstyrelsens besiktningspersonal.
- Fälld varg besiktigas av Länsstyrelsens besiktningspersonal. Besiktningen dokumenteras och provtagning sker på särskilt anvisad blankett. Flådd helkropp samt referensprov i form av hudbit tas om hand av Länsstyrelsen och skickas till Statens veterinärmedicinska anstalt.
- Efter avslutad skydds jakt, oavsett utfall, ska jaktledare inkomma till Länsstyrelsen med en kortfattad redogörelse för hur jakten bedrivits. Redogörelsen ska ha inkommit senast två veckor efter att jakten har avslutats.

Avlysning

- Skyddsjakten är avlyst när en (1) varg fällts eller påskjutits, eller Länsstyrelsen av andra skäl finner det nödvändigt att avlysa jakten.

Beskrivning av ärendet

Mellan den 28 augusti 2024 och 8 oktober 2024 har över 70 rapporter inkommit på Skandobs gällande varg i eller i nära anslutning till Malmköpings stad och på gårdar mellan Malmköping och Sparreholm i Flens kommun. Länsstyrelsens rovdjursinventerare

samt vilthandläggare har även fått många rapporter via telefon och mejl om att en varg rör sig obehindrat i staden och på gårdar belägna i närhet till Malmköping och Sparreholm. Många rapporter visar varg inom 30 meter från människa i stadsmiljö.

Länsstyrelsen har fått rapporter om att ett stort antal katter saknas i området och en rapport anger att en varg bär på en död katt. Länsstyrelsens besiktningsperson har även tagit DNA-prov på en död katt i området. DNA-provet gav träff på vargindivid G111-21 från Ösjöreviret i Södermanlands län.

Vargen viker av när den stöter på människor men fortsätter frekvent att söka sig tillbaka till tätbefolkat område och gårdar.

Mellan den 4 september och den 11 september utförde Länsstyrelsen skrämseleinsatser för att försöka få vargen att lämna tätbebyggt område. Mellan den 6 september och 11 september inkom inga rapporter från Malmköping, i stället rapporterades en orädd varg på en gårdsplan ca 6 km från samhället. Kvällen den 12 september började rapporter åter inkomma om en varg inne i Malmköping stad, skrämseleinsatser sattes åter in och rapporter uteblev från samhället, i stället observerades en varg vid upprepade tillfällen på olika gårdar söder om samhället. Varg har därefter åter observerats och observationer säkrats i nära anslutning till samhället och på närbelägna gårdar trots skrämseleinsatser.

Bland händelser där varg uppehållit sig nära människor och hus kan nämnas följande:

31 augusti 2024 07:00. Ängstugevägen. Skandobs 113447. Person möter vargen inne i Malmköping under en hundpromenad. Vargen bär på vad som uppfattas som en död katt. Händelsen filmas. Observationen kvalitetssäkras.

4 september 2024 10:00. Plevnaskogen. Skandobs 113575. Idrottslektion blir avbruten då en varg syns bland barn som har orientering.

4 september 2024 10:15. Generalshöjden. Skandobs 113571. Varg observeras och fotas vid Malmköpings stadshotell. Observationen kvalitetssäkras.

4 september 2024 19:44. Malmakvarn. Skandobs 113590. Varg kommer gående runt husen. Observationen fotograferades.

6 september 2024 06:05. Björkhult. Skandobs 113646. Varg observeras och fotas på en gård. Vargen går över gårdsplanen och precis förbi en altan med människa på. Observationen kvalitetssäkras.

9 september 2024 besiktade Länsstyrelsens besiktningspersoner får rapporterade tagna av rovdjur på en gård i nära anslutning till Malmköping. Fyra får dödades vid angreppet. Besiktningen visade att varg utfört angreppet. Vid angreppet betade djuren i en hage i direkt anslutning till två bostadshus. DNA från saliv taget vid besiktningen av fåren gav träff på vargindivid G111-21 från Ösjöreviret i Södermanlands län.

10 september 2024 04:57 rovbase R561048. Varg återkommer till gård där angrepp skett och går runt bland husen. Händelsen filmas av gårdens övervakningskameror. Observationen kvalitetssäkras.

12 september 2024 06:23 Lövsjövägen. Skandobs 113781. Varg fotas på villatomt inne i Malmköping. Observationen kvalitetssäkras.

16 september 2024. Länsstyrelsens besiktningsperson tar DNA-prov på en katt som rapporterats tagen av varg vid bostadshus på en gård mellan Malmköping och Sparreholm. DNA-provet gav träff på vargindivid G111-21 från Ösjöreviret i Södermanlands län.

22 september 2024 06:44. Lövsjövägen. Skandobs 114134. Varg fotas på villatomt inne i Malmköping. Observationen kvalitetssäkras.

23 september 2024. 14:00. Högsjön. Skandobs 114579. Varg uppehåller sig i trädgården på gård mellan Malmköping och Sparreholm. Observationen fotas.

26 september 2024 12:08. Mölntorp. Skandobs 114269. Varg uppehåller sig på gård öster om Malmköping. Observationen filmas av övervakningskamera.

4 oktober 2024 06:17 Furugatan. Skandobs 114582. Varg fotas på villatomt inne i Malmköping.

4 oktober 2024 besiktade Länsstyrelsens besiktningspersoner get rapporterad tagen av rovdjur på en gård i nära anslutning till Malmköping ca 1 km från det tidigare angreppet. Besiktningen visande att varg utfört angreppet. Vid angreppet gick getterna på gårdsplanen mycket nära bostadshus. Angreppet skedde mitt på dagen. Länsstyrelsen inväntar DNA-svar på saliv taget vid besiktningen.

Motivering till beslutet

Förutsättningar för skydds jakt

Bestämmelserna gällande skydds jakt i den svenska lagstiftningen har sin grund i Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet). Beslutande myndigheter ska, i fråga om arter som är skyddade enligt direktivet, tolka den svenska lagstiftningen i linje med detta direktiv. Vargen har ett strikt skydd enligt EU:s livsmiljödirektiv.

EU-kommissionen har i sin vägledning anfört att strängheten hos något av villkoren ökar med graden av ett undantags påverkan på en art/population (se Vägledning om strikt skydd för djurarter av intresse för gemenskapen i enlighet med rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer, slutlig version februari 2007). Det innebär således att ju större negativ påverkan ett beslut om skydds jakt har på populationen av den aktuella arten, desto högre krav bör ställas på de förutsättningar som ska vara uppfyllda enligt 23 a §. Samtidigt bör en mindre strikt bedömning kunna göras i de fall jakten har liten eller ingen effekt på populationen.

För att skydds jakt ska kunna medges krävs att förutsättningarna i 23 a § jaktförordningen är uppfyllda. Skydds jakt får enligt bestämmelsen meddelas bland annat för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom. För skydds jakt krävs även att det inte finns någon annan lämplig lösning och att det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Varg, lodjur och flera andra arter är strikt skyddade enligt art- och habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter). Undantag från det strikta skyddet kan endast medges av skäl som finns i 23 a respektive 23 c §§ jaktförordningen.

Länsstyrelsen ska i ärenden som handlar om skydds jakt på rovdjur göra en samlad bedömning i varje enskilt fall. Länsstyrelsen ska bland annat bedöma och ta hänsyn till omfattningen av skador och olägenheter, om skadeförebyggande åtgärder har gjorts samt vilka möjligheter till förebyggande av skada och olägenheter som finns, på kort och lång sikt. Länsstyrelsen ska också utvärdera möjligheterna till andra lämpliga lösningar än skydds jakt, samt beakta vargstammens utveckling i landet som helhet samt den aktuella vargens genetiska ursprung. Vidare ska Länsstyrelsen bedöma om

det går att identifiera individer som är speciellt skadegörande eller orsakar allvarliga olägenheter.

Annan lämplig lösning

Skyddsjakten kan endast medges om det inte finns någon annan lämplig lösning.

För att ett beslut om skyddsjakt ska vara aktuellt så ska det bland annat inte finnas några andra lämpliga lösningar på situationen som uppstått. När det kommer till vargar med oönskat beteende tittar Länsstyrelsen i första hand på om det är något som lockar in rovdjuret i samhället och på så sätt utgör anledning till att det uppehåller sig där en längre tid. I detta fall så har det inte framkommit att vargen lockats in av något annat än att harar, katter och andra bytesdjur finns att tillgå.

Länsstyrelsen har frågat personer i området om eventuella platser för till exempel slaktrester men det har inte framkommit någon sådan plats.

Vidare tittar länsstyrelsen på möjligheterna att utföra skrämnel för att hindra vargen i sitt rörelsemönster samt i försök att återskapa rovdjurets naturliga skygghet för människan. Skrämnel som syftar till att avskräcka djur från att besöka en viss plats eller uppvisa ett oönskat beteende har provats på flera olika arter, generellt tycks denna typ av skrämnel vara mindre effektiv på rovdjur än på annat vilt.

Viltskadecenter har sammanställt en tabell (Viltskadecenter, SLU 2016-4) innefattande skrämnelåtgärder riktade mot varg där det framgår att sannolikheten att skrämnelåtgärderna ska resultera i en bestående beteendeförändring är relativt liten. Förklaringen ligger i hur väl det går att koppla den obehagliga skrämnelåtgärden till det beteende som man vill korrigera hos vargen.

Liknande scenario går att hitta i träning av hund i de fall där bestraffning används för att förändra hundars beteende. Det krävs ofta fler än ett bestraffningstillfälle och ju svårare det är att rent praktiskt få till tajming och precision, desto längre tid krävs för att hunden ska förstå kopplingen mellan beteende och bestraffning. När det kommer till vargar så är det dessutom omöjligt att styra miljön där beteendet sker, vilket innebär att varje gång en varg närmar sig en människa eller ett bostadshus och den inte blir bestraffad eller hittar något ätbart avfall späds effekten av bestraffningen ut och det oönskade beteendet förstärks.

Länsstyrelsen har under perioden 4 september till 12 september samt punktvis efter detta försökt att utföra skrämnel mot denna varg

när den befunnit sig i stadsnära miljö. Länsstyrelsens utsända har placerats i direkt anslutning till den väg vargen vanligen tar in till bebyggelse och har vid ett tillfälle, kvällen den 5 september lyckats komma nära vargen och med starka ljud och ljusskrämmor drivit den på flykt tillbaka till närliggande skogsparti. Vargen uppehöll sig då inte i Malmköping under näst kommande 3 dagar för att sedan återkomma. Under de dagar vargen inte var i Malmköping inkom rapporter om en nära varg på gårdar ca 4-6 km från Malmköping.

Rovdjursavvisande stängsel (RAS) betraktas som en annan lämplig lösning för att förhindra allvarlig skada och en effektiv sådan för varg. Flera gårdar i länet har- eller har påbörjat arbetet med permanenta säkrare staket, vilket gör att det på lång sikt finns möjlighet att fler gårdar har högre säkerhet mot varg. Länsstyrelsen anser att det i detta specifika fall och aktuella område inte är möjligt att se RAS som annan lösning för att avvärja ytterligare angrepp i närtid.

Utöver RAS finns även kortsiktiga förebyggande åtgärder, exempelvis lapptyg. Sådana åtgärder har tillämpats där det varit möjligt men ytterligare angrepp har skett på annan tamdjursbesättning. Även andra förebyggande åtgärder så som byte av hagar och nattintag har utförts.

Naturvårdsverkets riktlinjer om skydds jakt efter stora rovdjur utgår ifrån ett område vars storlek motsvarar ett genomsnittligt vargrevir. Att förse alla marker som betas av tamdjursbesättningar i området med akutåtgärder anses inte som en lämplig lösning i aktuellt fall.

Länsstyrelsen bedömer att det i nuvarande situation inte finns någon annan lämplig lösning än skydds jakt för att undvika ytterligare angrepp.

Gynnsam bevarandestatus

Vargen i Sverige har sedan tidigare bedömts ha en gynnsam bevarandestatus. Resultat från inventeringen 2022/2023 visade att det fanns cirka 450 vargar i Sverige och 375 vargar för 2023/2024. Detta visar att populationen fortsatt ligger över 300 vargar, vilket är ett kriterium för gynnsam bevarandestatus.

I Södermanlands norra del finns 5,5 vargrevir. Dessa är Ösjö-, Axsjö-, Gryten-, Svartsjö-, Köttsjö- samt Sjundareviret, varav Sjundareviret delas med Stockholms län. Området där angreppen inträffat och varg observerats i tätbebyggt område samt på gårdar ligger inom Ösjöreviret. Individ G111-21 som påträffats vid DNA-testning av de

dödade tamdjuren och katten härstammar från Sjundareviret och var under inventeringen 2023/2024 revirmarkerande tik i Ösjöreviret tillsammans med en hane från Ärlareviret. Ösjöreviret var under inventeringen 2023/2024 en familjegrupp med föryngring.

Ingen tidigare eller nuvarande individ tillhörande vargreviren i Södermanland har ett högt genetiskt värde för den svensk-norska vargpopulationen. Länsstyrelsen har inte kännedom om att varg med högt genetiskt värde har uppehållit sig i länet under den senaste tiden. Länsstyrelsen anser därmed att skydds jakt i detta fall inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för varg på nationell nivå.

Eftersom antalet vargar har ökat i södra rovdjursförvaltningsområdet samt i Södermanlands län, bedömer Länsstyrelsen att detta beslut om skydds jakt inte kommer att försämra bevarandestatusen för varg regionalt.

Länsstyrelsen har övervägt följderna av en skydds jakt med tanke på upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus på lokal nivå. Om en av individerna i Ösjöreviret skulle tas bort på skydds jakt kan strukturen i gruppen förändras och den kvarvarande individen har goda förutsättningar att snabbt hitta en ny partner. Erfarenheter från mellersta och södra Sverige visar att kvarvarande individ ofta träffar en ny partner snabbt och stannar inom samma revir. Vandringsvargar från andra revir inom mellersta och södra rovdjursförvaltningsområdet rör sig regelbundet i Södermanland. En vandringsvarg kan komma att ersätta en revirmarkerande individ och då bilda ett nytt revirmarkerande par tillsammans med den kvarvarande revirmarkerande individen. Med detta som grund anser inte Länsstyrelsen att det skulle påverka vargpopulationens utbredning.

Länsstyrelsen bedömer därmed att skydds jakt inte försämrar bevarandestatusen för varg på lokal nivå.

Skälet av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse

Viltskadecenter har tagit fram rekommendationer för hantering av situationer med vargar nära bostadshus och människor (Viltskadecenter, Nära vargar, SLU 2016- 4). Viltskadecenters definitionen av problemindivider är en vargindivid som har förändrat sitt beteende på ett sådant sätt att den kan förväntas

uppvisa ett oönskat beteende nära hus eller människor i större utsträckning än en annan genomsnittlig varg skulle göra. Om en varg under flera månader rör sig nära människor och/eller bebyggelse så kan det förväntas att vargen vänjer sig vid människan till en viss grad och därmed inte viker av i samma utsträckning när människor närmar sig.

Vargar som vant sig till människan på detta vis kan i trängda situationer uppvisa ett aggressivt beteende och därmed utgöra en potentiell fara. För att undvika en sådan situation bör tillvänjning av varg förebyggas i ett tidigt skede.

Viltskadecenter har vidare gjort en bedömning vid vilken omfattning åtgärder krävs och hur dessa ska se ut. Enligt denna bedömning kan det finnas en förhöjd risk för angrepp på människor om en eller flera vargar vid upprepade tillfällen och under en längre tid har rapporterats vistas inom 30 meter från en eller flera människor i dagsljus eller mörker samt att detta fortgår. Bedömningen av rekommenderade åtgärder som Viltskadecenter har gjort återfinns även i EU- kommissionens vägledning om strikt skydd för djurarter av gemenskapsintresse enligt habitatdirektivet (2021), se sid 108–109.

Även om Länsstyrelsen bedömer att risken för fysisk skada på människor i nuläget är liten bedömer Länsstyrelsen, i enlighet med Viltskadecenters rekommendationer, att om vargens beteende tillåts fortsätta finns en risk att vargen blir så van vid att uppehålla sig kring människor som rör sig utomhus att den fortsätter med beteendet.

Länsstyrelsen har mottagit en stor mängd anmälningar om att vargen även har tagit katter i samband med att den rört sig i samhällena. Omständigheten att vargen inte stöter på några fiender i bebyggelsen, samtidigt som den får belöning i form av mat, medför att dess beteende riskerar att befästas och förstärkas. En sådan trend har redan kunnat observeras i och med att vargen nu dagligen och med ökad närgångenhet, besöker bebyggelsen, mestadels dagtid. Länsstyrelsens bedömning utifrån rapporter om observationer och spårningar är att vargen tappar mer och mer av sin skygghet mot människor samt ser katter som en enkel födoresurs.

Vargen i det aktuella området har sedan i slutet augusti 2024 uppehållit sig invid bebyggelse och genererat obehag och oro för många människor. Länsstyrelsen gör bedömningen att vargens närvaro påverkar en stor andel av befolkningen i området på ett negativt sätt och att den riskerar att generera långvarig rädsla och oro, vilket är en påtaglig olägenhet för de berörda. Situationen har gjort att boende i området har fått försämrade livsvillkor. Inskränkningar i

vardagen innebär bland annat att vistelser utomhus sker i mer begränsad omfattning. Hästar och andra tamdjur hålls inne i större omfattning och flera djurägare har uttryckt oro för att de ska drabbas av angrepp på sina tamdjur.

Länsstyrelsen bedömer att även undantaget ”tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse” är tillämpligt i detta fall. Detta mot bakgrund av regeringens uttalande i prop. 2012/13:191 om att vargar inte ska uppehålla sig i tätbebyggda områden. Nu aktuell varg har uppehållit sig i nära anslutning till och i tätbebyggda områden.

Förhindra allvarlig skada

I bedömningen om skydds jakt i detta fall är en effektiv åtgärd för att förhindra allvarlig skada på boskap, utgår Länsstyrelsen bland annat från Naturvårdsverkets riktlinjer för beslut om skydds jakt på stora rovdjur samt Viltskadecenters rekommendationer. För att det ska vara möjligt att besluta om skydds jakt krävs det att det är sannolikt att allvarlig skada kommer att inträffa om inte skydds jakten genomförs.

Naturvårdsverket redovisade den 21 mars 2024 sitt regeringsuppdrag angående uppdaterade riktlinjer för beslut om skydds jakt på stora rovdjur (skrivelse NV-05515-23). De uppdaterade riktlinjerna ska bidra till att förebygga allvarlig skada. Riktlinjerna för skydds jakt efter olika typer av angrepp utgår därför från sannolikheten för att ett nytt angrepp kan ske. Naturvårdsverket framför i sin skrivelse att beslut om skydds jakt i första hand bör riktas mot områden med höga tätheter av fårbesättningar för att minska skador på tamdjur på ett effektivt sätt. Naturvårdsverket bedömer vidare att det finns skäl till att sänka riktlinjernas nivå för när skydds jakt kan beviljas efter angrepp på får och get, från tidigare fyra angrepp till två angrepp.

Viltskadecenter har i diskussionsunderlaget ”Fördelning av resurser för att förebygga angrepp av lodjur och varg på tamdjur” lyft att licens- och skydds jakt som ett kostnadseffektivt komplement till utbyggnation av rovdjursavvisande stängsel för att hålla det totala antalet angrepp på en så låg nivå som möjligt. Södermanland är listat som ett av flera län där skydds jakt/licensjakt bör prioriteras då länet har relativt hög täthet av fårgårdar och etablerade vargrevir.

Med tanke på tamdjurshållningen i området och att det nu skett två angrepp under en mycket kort tid bedömer Länsstyrelsen att sannolikheten för ytterligare angrepp i området är hög.

Länsstyrelsen bedömer därför att det föreligger risk för allvarlig skada.

Sammanfattning

Vargen i det aktuella området har sedan i slutet av augusti 2024 uppehållit sig vid bebyggelse och genererat obehag och oro för många människor. Länsstyrelsen gör bedömningen att vargens närvaro påverkar en stor andel av befolkningen i området på ett negativt sätt och att den riskerar att generera långvarig rädsla och oro, vilket är en påtaglig olägenhet för de berörda. Situationen har gjort att boende i området har fått försämrade livsvillkor. Inskränkningar i vardagen innebär bland annat att vistelser utomhus sker i mer begränsad omfattning. Hästar och andra tamdjur hålls inne i större omfattning och flera djurägare har uttryckt oro för att de ska drabbas av angrepp på sina tamdjur.

Länsstyrelsen bedömer att även undantaget ”tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse” är tillämpligt i detta fall. Detta mot bakgrund av regeringens uttalande i prop. 2012/13:191 om att vargar inte ska uppehålla sig i tätbebyggda områden.

Två angrepp på tamdjur har skett inom en kort tidsperiod. Skyddsjakten inriktas till en skadegörande vargindivid och bedöms ha goda förutsättningar att förhindra allvarliga skador samt att öka allmänhetens säkerhet. Jaktområdet är avgränsat med hänsyn till var angrepp har skett och hur vargen kan komma att röra sig. Jaktområdet är också avgränsat för att förhindra att jakten berör andra vargar. Länsstyrelsen har inte kännedom om att det finns några andra vargindivider i området än de tillhörande Ösjöreviret vid tillfället då beslutet tas.

Vid en avvägning mellan att förhindra allvarlig skada samt av skäl för allmän säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse och att bevara vargstammen, bedömer Länsstyrelsen att situationen föranleder ett behov av skydds jakt. Länsstyrelsen bedömer vidare att samtliga förutsättningar för skydds jakt enligt 23 a § jaktförordningen är uppfyllda.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Naturvårdsverket har den 14 april 2023, diarienummer NV-01088-23, med stöd av 24 a § jaktförordningen (1987:905) beslutat att överlämna rätten att besluta om skydds jakt efter bland annat varg till samtliga länsstyrelser i Sverige utom Länsstyrelsen i Gotlands län. Delegeringen gäller från den 1 juli 2023 till och med den 30 juni 2026.

Med stöd av 59 § jaktförordningen (1987:905) kan länsstyrelsen besluta att beslutet gäller omedelbart utan hinder av att det överklagas.

Enligt 23 a § första stycket jaktförordning (1987:905) är förutsättningarna för skyddsjakt att det inte finns någon annan lämplig lösning och att det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom ske i något av de syften som räknas upp i paragrafen, bland annat för att förhindra allvarlig skada särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom.

Beslutet har även fattats med stöd av 9, 9 b, 15 a, 18, 21 och 24 d samt 33 §§ jaktförordning (1987:905). Bestämmelserna reglerar vilken tid på dygnet jakten får ske, vad beslutet om skyddsjakt ska innehålla, att undantag mot förbudet att använda motordrivet fordon får lämnas, under vilka förutsättningar skyddsjakt får meddelas (se vidare nedan), samt att fällt djur tillfaller staten.

Länsstyrelsen har även beaktat skyddsreglerna i artikel 12 i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitat-direktivet) samt undantagsreglerna för jakt i artikel 16.1 i samma direktiv. Hänsyn har också tagits till artikel 9 i Bernkonventionen (Konventionen om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljöer).

Information

Länsstyrelsen informerar Polismyndigheten om att jakt får ske och vem som är utsedd att vara jaktledare. Länsstyrelsen meddelar även Polismyndigheten när jakten är slut eller om djuret fällts eller påskjutits innan jakttiden löpt ut.

Enligt 28 § jaktförordningen får rovdjur dödas av tamdjursägare eller vårdare om det finns skälig anledning att befara ett angrepp.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor på telefon 010-223 40 00 eller via e-post sodermanland@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 7455-2024 i ämnesraden för e-post.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Johanna Sandwall med vilthandläggare Markus Södling som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Christopher Lagerqvist, enhetschef Susanna Ärlebrant samt länsjurist Maria Pettersson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Jaktområde skyddsjakt varg

Kopia till

Naturvårdsverket
Länsstyrelserna i Södra förvaltningsområdet
polismyndigheten, region öst
Viltförvaltningsdelegationen Södermanlands län
Svenska jägareförbundet, Södermanland
Jägarnas riksförbund, Södermanland
Länsstyrelsen Örebro
Länsstyrelsen Stockholm
Länsstyrelsen Västmanland

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Södermanlands län antingen via e-post; sodermanland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Södermanlands län, 611 86 Nyköping.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 24 oktober 2024. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande bifogar du kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, sodermanland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 40 00. Ange diarienummer 7455-2024.